

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

A Barsvármegyei Községi és Kőrjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak köldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24. 14

Felolvaszerkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár: K. S.
Egész évre 2.50
Fél évre 1.25
Megyéd évre 1.25
Egyes példány 10 fillőrt kapható
SCHULCZ IGNÁC LAPTULAJDONOSNÁL.

A jegyzők.

A községjegyzői tisztség a legfontosabb szerv a közigazgatás egész organizmusában. Az állami nagy gépezet egyik legnékülözhetetlenebb motora. — Terebélyes évszázados tölgy, melynek életgyökerei mélyen nyulnak bele a hazai föld tápdus talajába. Egy speciális magyar intézmény, melynek párját nem találjuk sehol, más államok közigazgatási szervezetében.

Tény az, hogy nemzetünk erkölcsi és szellemi haladásának nagy átalakulásában azok a szerény, fakó kis emberek, a nótáriusok végzik a sisiphusi munkát, melytől népünk politikai érettsége, hazaszeregetete, kulturintézményeink iránti fogékonysága függ és akiknek gyöngé vállaira neheztül a kormány adminisztratív intézkedéseinek végrehajtása. Hazánk szíve Magyarországon 12000 községében dobog s az egészséges fejlődés annak a 4650 községjegyzőnek a kezébe van letéve, kik nemcsak a törvények és rendeletek végrehajtói, de a közélet vérkeringésének is lelkiismeretes szabályozói.

Aki csak felületesen is ismeri a községjegyzői munkakört, elesodálkozva látja, mily óriási munkateher nehezedik egy ember vállaira.

Ismerek kőrjegyzőt, ki 4000 lelket számláló 5 községből álló jegyzői körében egymaga látja el segéderő nélkül az összes jegyzői teendőket. Egmaga iktat, indexel,

foglalmaz, másol, expediál, százféle nyilvántartást vezet, irattárt és levéltárt kezel. Adókat vet ki, adókat hajt be s a rengeteg adómunkálatokon felül végzi az összes közigazgatási teendőket, levelezéseket, vezeti a mezőrendőri és bagatellügyekben a tárgyalásokat, hetenkint négy községbe jár ki, előadja 5 községben a képviselőtestületi üléseket, vezeti 5 község számadását az irni nem tudó előjárók helyett, összeállítja a költségelőirányzatokat, vezeti a számadási főkönyveket, a községek vagyon leltárát. Végzi az állami anyakönyvvezetést. S a szédítő irodai teendőknél kivül 5 községben ellenőrzi a törvények s felsőbb rendeletek végrehajtását, fejleszti a szellemi és anyagi életet, hitelszövetkezetek megalakításában résztvesz, népkönyvtárakat szervez, kezel, — az ügyesbajos embereket tanácsal ellátja; szóval 5 községben a jegyzőt megillető összes munkásságot kifejtji s mindezek felett tanulmányozza a gombamódra szaporodó, újabb terhekről bőven gondoskodó törvényeket és utasításokat.

S az itt nagyjában felsorolt rengeteg teendőknél felül békén viselni valamennyi hatósági fórumnak derűre-borura érkező özön rendelkezését s a kapott határidőkre azoknak — rendbíróság terhe alatt — megfelelni: martyrumnak magasztos, de tapasztalatnak nagyon szomorú.

Az utóbbi két három évtized oly óriási munkahalmazt rakott az eddig is tulterhelt jegyzői karra, hogy ma már — megfelelő segéderő hiányában — a legnagyobb szorgalommal s éjszakai irodai foglalkozással sem képesek összes teendőiknek, valamennyi rendelkező hatóság teljes megelégedésére a kiszabott határidőkben pontosan megfelelni. Az pedig, hogy a községi élet öntudatos fejlesztésére, a községek vagyonosodásának s szellemi felvirágzásának előmozdítására, valamint a tanácsadást hozzáfordulóknak felvilágosítására, utbaigazítására, tehát a községjegyzői hivatal legmagasztosabb ágára is szentelhessek egy parányi időt, ma már az illuziók elérhetetlen világába tartozik.

Le kell szögeznünk tehát a napnál fényesebb igazságot, hogy ez a helyzet merőben tarthatatlan.

Aki a községi életet közvetlen megfigyelésekből s a községjegyzői ügykört teljes egészében ismeri, a községi közigazgatás reformját alig képzelheti el másként, mintha községjegyzőinket hatósági jogkörrel ruházzuk föl.

Fizetését rendezzük s egy modern köztisztviselői fegyelmi jog s eljárás keretében megvalósítjuk szolgálati pragmatikájukat, hogy ne csak a kötelességek, de a jogok is kidomboruljanak, megoldva a nyugdíjviszonosság lebegő kérdését is.

Az országhírű

Meinl pörkölt kávé keverékek
lerakata Kertész túszer kereskedésében Léván.

Nagyjában ezek azok az irányelvek, melyek a jegyző kérdés kialakult fogalmi körét kitöltik s melyeknek törvényhozási rendezése a legközelebbi jövő legűrgösebb feladatát kell, hogy képezze.

Az aratás.

Az aratás az országban megkezdődött, sőt a termésről már olyan hivatalos becslések alapján a termés minősége is megállapítható. El lehet tehát mondani, hogy ma már körülbelül tisztában vagyunk azzal, hogy mit és mennyit adott ez idén a magyar föld és azok, akik szeretnek akadémikus munkát végezni, kikalkulálhatják, hogy mennyiben válnak most már valókká azok a remények, amelyek a gazdasági élet különböző faktorai ennek az évnek terméséhez fűztek.

Igaz, nálunk az ilyen számítások nemcsak akadémikus jellegűek, de jobbra el sem végezhetők, mert azok, akik ezeket a számításokat elvállalhatnák, nem tudnak számolni azzal a törekvéssel, amely a buza árát mennél magasabbra akarja erőszakolni, — már pedig eme helytelenül agrárius politikának nevezett törekvés eredményei azokra a számításokra is nagy hatással lehetnek, sőt bizonyára nagy hatással is lesznek. De nincs értelme, azaz nem lenne értelme ezeknek a számításoknak másrésztől azért sem, mert a gazdasági föllendülés iránt támadó remények ugyanis egyre kisebbeknek és kevesebbeknek, vagyis a remények, noha nagy részük kétségtelenül belekapcsolódik a termésbe, sem a számuk, sem a nagyságuk nem érik meg azt a fáradságot, amelylyel a gazdasági föllendülésnek azt az utópisztikus térképét meg lehetne rajzolni.

A jóslásra tehát nincs szükség, munkára

azonban annál nagyobb szükség van, mert ennek a munkának kell többek között diadalra juttatnia azt a törekvést, amely meg akarja akadályozni azt, hogy Magyarország fogyasztó millióit a buza révén, a régi uzusnak megfelelően kiuzsorázzák. Igazságtalanság volna ugyanis elhallgatni, hogy nemcsak a latifundium-politikának, de a gazdasági fejlődés érdekében szükséges munkának is megvannak a maga elszánt harcosai s már ma is észrevehető az a kétségbeesett erőlködés, amelylyel a buza árát a ma még meglehetősen alacsony kurzuhoz kényszerítik.

Ez az erőlködés ma még sikerről beszélhet, noha a természet zord szeszélye is a buza Zeppelinjeinek kedvezett, annennyiben az árvíz, amely a Délvidéknek régi rettegett ismerőse, az idén is pusztított. A pusztulás ugyan nem volt tulságosan nagy, de mégis elég nagy volt ahhoz, hogy egyrészt sok helyen az egész esztendő becsületlen munkáját önkre tette, másrészt a folyóknak ez a kiáradása arra is alkalmas volt, hogy az ország lakosságának naivabb részét a rémület zászlaja alatt tobozozzák a kassai gazdagújlésen ismertett szélsőséges agrárius politika szolgálatába.

Mindamellett el lehet mondani, hogy ma még az árvíz ellenére sem lehet ilyen bajokról beszélni, sőt egyre jobban kerekedik fölül az a vélemény, hogy a természet csapásaiból nem a buza árának az emelését, hanem a természet csapásainak megakadályozását illetően kell levonni a tanulságokat. A baj nem is itt van, azaz nem a józan átlátás hiányzik, hanem a tudatos munkára a habozás, ingadozást nem ismerő küzdelemre nincs meg a hajlandóság.

Milyen jó lenne azonban, ha az a körülmény, hogy az aratók dalát az idén a kiáradt vizek zuhogása zengte át, abban az irányban is kikényszerítené a tanulságokat, hogy amennyire az egyáltalán lehetséges, gondoskodjanak az aratás eredményeinek a

biztosságáról is. Meg kell teremteni azokra a lehetőségeket, amelyeknek révén legalább a jó termések kedvező hatása akadálytalanul érvényesülhet, úgy a termelő mint a fogyasztó javára.

Falusi közbiztonság.

A törvényhozás a rendszert a községek ügykörébe utalta, de a községek szegénysége miatt a rendfenntartás körüli kötelezettségeit az összes községeknek alig néhány százaléka teljesíti úgy, ahogyan azt a mutatkozó körülmények megkívánják. Így aztán a falusi közbiztonság nagyon is bizonytalan, valamint a rendszert is.

Falvaink közbiztonsága különösen két irányban van legjobban kitéve veszedelemnek: a vándorcigányok és a kóborló, keresetnélküli vándorlók részéről, nem is szólva a szaporodó duhajok s „falu rosszá”k garázdálkodásáról, akik némely helyen valószínű rémei a község népének. Csak a múlt héten történt meg egyik közeli faluban, hogy mivel sem a bíró sem pedig a jegyző nem adtak engedélyt táncmulatságra a veszedelmes legényeknek, azok a járási főszolgabíróhoz fordultak engedélyért, akinek azt hazudták, hogy a bíró és a jegyző nincsenek otthon, azért fordultak egyenesen hozzá az engedélyért, amit ilyen módon ki is csaltak a jóhiszemű főbírótól. Jó szerencse, hogy a főszolgabíró élt a gyanúpróval, és intézkedett, hogy csendőrök menjenek ki a községbe. Elképzelhető hogy az „első legények” afölötti örömben, hogy egy a bírót, mint a jegyzőt sikerült kijátszaniok, mit mivelhetek volna a duhajkodáson kívül. A mulatságot így is a

Mese.

Volt egy kis fehér batisztzsebkendőm
Volt egy kis piros rózsaszálam...
Kedves emlékek, úgy loptam titkon
Egy csendes nyári éjszakában...

Valaki akkor annyi könnyet ontott
A kis fehér batiszt zsebkeendőbe...
Valakivel akkor együtt sírtunk halkán
Reménytelen nézve a jövőbe...

Aztán messze mentem, — eldőltem szőllán
Csak ő susogta: „jőjj vissza érfem...!”
Kérvadó virágot, hulló levelet
Faldáltam csak, mire visszatértem...

Haloványarcú asszony lett belőle,
Hi átvisszaszja az éjszakát...
Őn meg — eldőltem egy batiszt zsebkeendő
Es egy kis piros rózsaszálam...

Farkas Gábor.

Egy furcsa toronyban.

Irta Ifj. Lovászy Márton.

2.

Éjfélkor bejött szolgáló leányom, a Szűz és így szólt:

— A fogat előállított!

Csakugyan a portám előtt ott toporzékolta a Göncöl hófehér paripái; az öreg a legszebb hintójába fogott be és ő maga diszes libériába ültözött.

Beültem a hintóba és megindultunk a tejuton. Gyorsan mentünk, a ficánkoló lovak patái sebesen verték az alattunk elömlő szines apró csillagokat, a paripák sörénye fehéren lobogott és én meglegedetten néztem a körülöttünk elterülő csendet. Mindenki mélyen aludt, a föld felől gomolygó fekete felhő takart el minket és senki sem vette észre a titokzatos és vágató éjjeli utast.

Mikor megérkeztünk Vénushoz, bevallom, a szívem egy kisé dobogott. Göncölnek megmondtam, hogy várjon, a lovakat fogja ki és etesse meg és én bekopogtattam Vénushoz. Kiüzent, hogy mindjárt jön, most ültözik, addig foglaljak helyet. Egy negyed

óra múlva megjelent Vénus, olyan fényesen és csodaszépen, hogy megszárdult a fejem. Csillogó, áttetsző pongyola volt rajta, vékony felhőfátyolból, a hajában, a homlokán és a kezén vakító gyémántok szikráztak. Az ajkán pedig valami diadalmas mosoly ragyogott, amelyben én némi gunyos árnyalatot véltem felfedezni. Zavarban csókoltam neki kezét és ebben a pillanatban, amint felnéztem rá, én ezt a megokolatlan mosolygást folyton láttam az ajkán, nem tudom micsoda képzett társítás folytán egy rettentő gondolatsor cikkázott át az agyamon.

Hirtelen és borzasztó élesen éreztem, hogy ez a nő most szerelmesen, összetörve lát a lábai előtt, arra gondol, hogy nem tudtam a látásának tovább ellentánni, hogy ez a váratlan megjelenés nem más, mint egy legyőzött, szárnalmas visszatérés hozza, a Fenségeshez, a Győzedelmeshez, a Kegyetlenhez, aki most úgy fog velem játszani, ahogy akar. Tudom, ez volt a legörültebb hiba, hogy ez jutott eszembe, mert ez a gondolat annyira legyűgöztött, hogyha ő neki előbb esze ágában nem volt erre gondolni, ezek után feltétlenül így látta volna.

csendőrök oszlatták szét. A csendőrök megtámadása is az utóbbi időben csaknem napirenden van, amit bizonyítanak a gyakori fegyverhasználatok, amikről mostanában többször adunk hírt.

A cigánykérdés, amelylyel a belügyminiszterium oly régóta készül foglalkozni, már, már valóságos istencsapása a magyar falusi világnak. Zsarolnak, fosztogatnak, világos nappal utját állják a gyalog, kocsin utazó falusiaknak ezek a vándorcigányok, mintha csak a középkor leg-sötétebb századaiban élnénk. Állandó csoportokban táboroznak az országutak mentén, az arra haladó kocsikat megtámadják, a községekbe betolakodnak, mindent ellopnak, amihez hozzáférnek, mérges anyagokat szórnak el a falusi gazdaudvarokon, hogy aztán az elhullott állatok hulláit maguk részére biztosítsák. Nem sokkal különben a kóbor, kereset nélküli vándorlegények sem, akik legtöbbször olyan erőszakos módon koldulnak, hogy a megfélemlített községi lakosok kénytelenek nagyobb adományt adni nekik, hogy mihamarabb megszabaduljanak tőlük. Kétsépkívül az az oka ezeknek az állapotoknak, hogy a községek a rendszert erélyesebb kezelésére kellő eszközökkel nem rendelkeznek, a csekély számu és óriási nagy terepű csendőrök pedig nem képesek mindenütt ott lenni.

Papíroson megvan a rendszert, amelyet a törvényhozás a községek ügykörébe utalt, de valóságban úgy áll a dolog, hogy az összes községek alig néhány százaléka teljesíti a rendfenntartás körüli kötelezettségeit, amint azt teljesíteni kell, a ha-

sonlíthatatlan többség pedig a mezei lilomokra gondot viselő égi hatalomra bizza a községi rendszert is.

Valóban tarthatatlan már ez a helyzet, amelyen mielőbb segíteni kell. A csendőrség volna hivatva ezeken a bajokon segíteni, de bizony lehetetlenség az, ha elképzeljük, hogy a legtöbb csendőrörnek 3—4 községe van, mit csinálhat tehát ilyen óriási területen egy-egy őrs négy-öt embere? Nyomozhatja a megtörtént bűncselekmények elkövetőjét, de hogy a preventív rendszetnek megfeleljen, kissé sok kívánni is, nehogy megfelelni neki. Kizárólagos orvos-szer tehát a községi rendszeti viszonyok javítására a csendőrség szaporítása, még pedig úgy, hogy minden községnek meg legyen a maga csendőrörse. Persze ez óriási pénzáldozattal járna, eltekintve attól, hogy a csendőrség előállítására is nehézségekbe ütköznék. De könnyű megoldása volna mindkét nehézségnek az, ha a besorozott katonák bizonyos szükséges része tényleges szolgálatának egy kis idejét a csendőrség kötelékében, közbiztonsági szolgálatban töltené hivatásos csendőrök oldalán. Minden község építhetne kisebb csendőrlaktanyát egy-két csendőr részére, ez bizonyára nem kerülne nagy költségbe.

A jelenleg működő mintegy tízezer hivatásos csendőrlétszámot fel lehetne emelni annyira, hogy minden ilyen községi csendőrlaktanyára esnék legalább egy-egy hivatásos csendőr, aki egy-két katonacsendőrrel könnyedén és eredményesen bonyolíthatná le a községi közbiztonsági szolgálatot. Nagyobb terjedelmű őrs állhatna több

hivatásos csendőrből és több katona csendőrből. Ausztriában például 140 olyan csendőrör van, melynek létszáma 2 ember, sőt Ausztriában van 331 olyan őrs is, ahol egy csendőr tesz szolgálatot. Persze, ez nem csinálható meg egy-két nap alatt, de azt mihamarabb meg lehetne tenni, hogy minden jegyzőség kapjon csendőrörst. Micsoda haladás volna ez, elképzelhető, ha meg-gondoljuk, hogy háromezernél több nagy-község és körjegyzőség van, amelyek csendőrörse nincsen. Hozzá kell fogni a közigazgatási reform e részéhez is.

A léva — nagysurányi vasut.

A vármegye hivatalos lapjában most jelent meg a léva — nagysurányi h. é. vasut segélyezése ügyében hozott törvényhatósági bizottsági határozat, mely a következőket tartalmazza:

A törvényhatósági bizottságnak 1911. dec. 14-én hozott határozata, melyszerint hajlandó a léva — nagysurányi h. é. vasutat segélyezni, ha az a léva — verebély — nyitrai h. é. vasutal egyidejűleg épül ki, hatályon kívül helyeztetik. Ezenkívül a közgyűlés az 1907. évi közgyűlési határozatának azon részét, mellyel a léva — verebély — nyitrai vasut céljára a kibocsátandó törzsrészvények ellenében 261.000 K hozzájárulási összeget szavazott meg, hatályon kívül helyesli és a léva — nagysurányi vasut kiépítéséhez 288.000 K hozzájárulást szavaz meg az ezen vasut által kibocsátandó törzsrészvények ellenében. Ezen összeg fedezésére törlesztéses kölcsön felvételét határozza el és kimondja, hogy a

Miért meséljem tovább, hogy mit beszélgettünk, hogy miképen siklottak le róla a legremegőbb, legforróbb szavaim és az égő tekintetem, amelyben nem volt más, csak vágy, szenvedély, siró kívánság és kiszáradt-torku éhség? Ó könnyed volt, hideg, fensőbbesége, nevető, bájos, kegyetlen. Örültségemben annyira mentem, hogy végül azt mondtam neki:

— Vénus, ha akarod, légy a feleségem... Gyűrűt küldök neked, ha akarod; mond, hogy akarod, elküldöm neked a legszebb gyűrűt, a legszebbet...

— Saturnus gyűrűjét barátom — felelte. Ugy mentem el tőle, mint az őrlött. Világosan láttam, hogy szászorta jobb lett volna, ha e találkozás helyett inkább lehullott volna az égről, mint egy szétszóródó Meteor, hiszen ha eddig kedvesen és örömmel gondolt vissza rám, ha látott az égen büszkén végigvonulni, ha némi irigykedéssel látta számtalan szerelmemet, amelyet futólag és boldogan átéltem, most már mindennek vége. Holott fiatal vagyok, az ifjúság, a vágyódás tüzes erővel tombol bennem és talán mindig fiatalabb leszek és ezt a vereséget sohasem lehet jóvátenni,

Ha megöregednék szép csendesen, mint ti, földiek, ha békés öregségünkben felejteni lehetne és lassan megenyhülten minden elriuhna, még boldog lehetnék. De az örök ifjúság, ez rettenetes.

És az is kétségbeesítő: az örök élet, a halhatatlanság, hogy most nem tudok egy kést a szívembe szurni, vagy egy pisztoly-csővet venni a számba, vagy beugrani a zugó folyóvizbe egy fényes vashídról. Bevettem magam a Gönczöl toporzékól szekerebe, az öreg viharosan vágott a lovak közé és azok úgy röpitettek vissza az égen, mint egy rajongó Őstökös.

A hajam uszályként szállt a szélben utánam, az arcom égett, a zugó kerekék alatt felburláltak a csillagok és mindenütt zaj támadt. A fölriadó Skorpió ijesztően futott utánunk, a Rák hátrafelé menekült, a kis Medve mérgesen morgott, a Mérleg egyensulya felbillent, az Ikreket, akik a teuton játszadoztak, majdnem elgázoltuk, a Bika meg akart támadni, a Nyilas felénk röpitette mérgezett vasát, a Szűz rémüldözve imádkozott, és az Oroszlán olyat ordított a horizont külső felén, hogy megrendült belé az égboltozat négy sarka...

És már hajnal volt. Helios pompázatos szekere megjelent a messzi keleten, a tündöklő lovak vért prüszköltek, a csillagok riadtan lapultak meg, a daliás Napisten kiegyenesedett lánghaló hintójából és még hátratekintve láttam Vénust, amint kitárt karokkal átszellemült árccal fordult a Nap felé és rajongva hintette neki a csókokat...

Ekkor elhalgatott a Mars. A homályban még gomolygott, zsongott valami, a Csend borzongó gyönyörűséggel ölelte magához a levegőt és az ablakban és a falon néhány elkésett őszi dongó zümmögött.

Mars, mint egy ködös foszlány átsuhant a teleszkópon. A torony romos kockái között éjjeli bagoly huhogott. A háttérben mély szordinós hangon tizenkettőt vert az óra, és amint elmélyülve és lehuny szemekkel pihentem a karosszékben, két bársonyos kar gyöngéden megérintett. Olyan nesztelelni osont be a furcsa toronyba, föl a néma csigalépcsőn, hogy észre sem vettem, amint belépett és kéklő szeme pillantásával molyogva megsimitott.

Vége.

kölcsön törlesztésére a 70—2297/1907 számú határozattal kivett pótdótot folytatónak kiveti. A közgyűlés 228.000 K. hozzájárulási összeget három egyenlő részletben rendeli folyósítani és pedig egyharmad részben az építés megkezdésekor, egyharmad részben a sinlerakás megkezdésekor és egyharmad részben a vasutnak a közforgalomba történt átadását követő nyolc nap alatt, amennyiben az ekként folyósítandó összegek megszerzéséhez szükséges ezen határozata jogerős lesz. Kiköti azonban a közgyűlés, hogy

1. az alakítandó léva — nagysurányi vasut vállalkozója Fried és Adorján bpesti cég 288.000 K tényleges értéknek megfelelő óvadékképes értékpapírokat a megszavazott hozzájárulási összeg első részletének kiutalványozása előtt az ar-maróti kir. adóhivatalnál közigazgatási letétbe helyezni tartozik.

Ezen 228.000 K tényleges értékű letét a Fried és Adorján cég által vállalt ama kötelezettség biztosítására szolgál, hogy a léva — verebély — nyitrai tervbe vett vasut vonalat kiépíti azon esetre, ha ezen vasut részére a határozat hozatalától számított öt éven belül a törvényben megállapított 35% törzsrészvény hozzájárulás megfelelő aláírás által biztosítottik amely 35%-ba úgy az államsegély és a posta hozzájárulás címén engedélyezendő összegek, valamint a fenti 288.000 K beszámíthatni fognak. Tehát a vármegye, illetőleg a helyi érdekeltség más kötelezettséget nem vállal mint azt, hogy a törvényben előírt hozzájárulás ezen vasut részére biztosítottak. Ha tehát a Fried és Adorján cég a vasutat azon oknál fogva, hogy a m. kir. államvasutak a szokásos feltételek mellett az üzemkezelést nem vállalják vagy pedig ha a vasutat bármely más körülménynél fogva kiépíteni nem lesz képes, úgy ezen letett biztosíték a vármegye tulajdonába megy át.

Tartozik tehát a Fried és Adorján cég 35% törzsrészvény hozzájárulás biztosítása esetére fenti öt éven belül a tervbe vett léva — verebély — nyitrai vasut vonalat felépíteni. Azon esetben, ha a fentebb megjelölt feltételek mellett és kikötött határidőkön belül a vasut fel nem épül, a Fried és Adorján cég által az ar-maróti adóhivatalnál befizetendő 288.000 K tényleges értékű letét Barsvármegye tulajdonába megy át.

Ezen 288.000 K tehát az esetre, ha öt éven belül a léva — verebély — nyitrai vasut részére szükséges törzsrészvény tőke biztosítottik, hozzájárulásképpen fog ezen vasut céljára felhasználni.

A Fried és Adorján cégnek tehát a letett 288.000 K értékű óvadék csak azon esetben fog visszautalványoztatni, ha öt éven belül a léva — verebély — nyitrai vasut részére a 35% törzsrészvényi

hozzájárulás nem lenne biztosítható. Köteles a Fried és Adorján cég a léva — nagysurányi vasutvonal építését ezen határozat jogerősre emelkedésétől számított öt hónapon belül, de legkésőbbben 1914. dec. 31-ig megkezdeni és a megkezdéstől számított öt éven belül, de legkésőbbben 1915. dec. 31-ig a forgalomnak átadatni; ha ezen kötelezettségének eleget nem tesz, ezen határozatnak a hozzájárulási összeg megszavazására és folyósítására vonatkozó rendelkezései hatályukat veszítik.

HIREK.

— Személyi hírek. Keltz Gyula főispán egy hónapra terjedő szabadságát megkezdte, mely idő alatt Mailáth István alispán lesz a helyettese, belügyminiszteri megbízás alapján. — Bódogh Lajos lévai polgármester szabadságáról visszatért s átvette hivatalának vezetését.

— A jegyzők nyugdíjintézte. A barsvármegyei községi- és körgjegyzők valamint a segédjegyzők nyugdíjintézetéről szóló szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta.

— Zsitvavölgyi szénbánya-társaság. Vármegyénkben egy új vállalat alakult, a „Kachelmann-féle zsitvavölgyi szénbánya betéti-társaság.” Vihnyén. Az új vállalat a mintegy 15 év óta szüntelőd ebtedezt és és fenyőkosztolányi szénbányákban az üzemet újból megkezd. Vármegyénk közgazdasági életének illetően haladása őszinte meglepéssel tölthet el mindenkit.

— Ötven éves jubileum. Körmöczbánya város közönsége a hó 7. és 8.-án megtartott rendes havi közgyűlésén a többek között elhatározta, hogy a barsi ágostai evangélikus egyházmegye érdemeiben megöszült esperesének, Raab Károly körmöczbányai lelkész, kir. tanácsos, a Ferencz József-rend lovagjának ötven éves papi jubileuma méltó megünneplésének céljából július 16-án diszközgyűlést tart.

— Tíz éves találkozó. Tíz éves találkozóra jöttek össze csütörtökön azok a tanítók, akik az 1902/3. tanévben tettek le a képesítést a lévai áll. tanítóképző intézetben. Az egykori 18 növendék közül csak ötven vettek részt a találkozón, egy meghalt közülő, a többiek kimentették elmaradásukat. Itt voltak: Zala István tanítóképző int. tanár (Székelykeresztúr), Vasz János siketnéma int. tanár (Sopron), Tapolcsányi Elemér (Nyitraapáztó), Zeke Gyula (Kiskeresnye) és Erdős Igrác (Léva) tanítók. Az öreg diákok a Vigadóban tartott barátságos összejövetel után felkeresték volt tanárukat id. Kriek Jenőt, akinek szives kaulazolása mellett megtekintették az impozáns új tanítóképzőt, valamint a többi lévai tanítézeteket.

— Hivatalos órák a közigazgatásnál. A vármegyei központi valamint a járási főszolgabírói hivatalokban május 1-től szeptember 31-ig a hivatalos órák reggeli 7 órától d. u. 1-ig tartanak. Ez az intézkedés a é. évben jul. 15-én lép életbe.

— Állatvédelmi intézmény megalakulása Léván. Fodor Árpád, áll. főgimn. tanár, az alkohol-ellenes társaságnak a tanítók lévai továbbképző tanfolyamára kiküldött előadója és a magyarországi állatvédő egyesületnek főtitkára, július 16-án (szerdán) délután öt órakor az áll. tanítóképző intézet dísztermében szórakoztató előadást tart az alkohol ellen. Ez alkalommal megalakult az állatvédő egyesület lévai fiókja is. A tanítóképző Intézet igazgatósága ezután is meghívja úgy Léva város mint a nemis ügy iránt érdeklődő vidéki közönséget, különösen pedig a lelkész-, tanítói- és jegyzői kart.

— Jegyzők otthona. Dobos Gábor, a sopronmegyei Vág község főjegyzője, mint a községi tisztviselők orsz. egyesületének tb. elnöke elnöklésével és Tóth József, a szabolicsmegyei jegyzőegylet elnökének igazgatásával megnyitott Budapesten IV. Ferenciek tere II/5 sz. alatt a Jegyzők Otthona, ahol a községi jegyzők szives fogadtatásban részesülnek.

— A cukorrépatermelők szövetsége. Az a nagyarányú gazdasági mozgalom, amely a nyugatmagyarországi cukorrépatermelő gazdákat érdekeiknek megvédésére a cukorgyárakkal szemben, egy hatalmas országrészi szövetségbe tömöríteni célozta, kudarcot vallott. Barsvármegyét kivéve, a nyugatmagyarországi vármegyék az érdekeltséget kellően összehozni nem tudták, enélkül pedig a szövetség eredményes munkája nem látszik biztosítottnak. Vármegyénk gazdasági egyesületének igazgatóválasztmánya augusztus 4-én Ar-maróton tartandó ülésén e kérdéssel is készült foglalkozni.

— Tanítói továbbképző tanfolyam. E hó 1-én nyitott meg Léván a tanítóképzőben a tanítói továbbképző tanfolyam, hova az ország legtávolabb részeiből különféle jellegű iskoláknál működő tanítói egyesületek, hogy eddig szerzett tudásukat a magyar nemzeti közművelődés érdekében bővítsék. Ebben nem is csatlakoztak, mert a miniszter által kijelölt előadó tanárok derekasan megfelelnek kötelezéseiknek. Nincs a modern pedagógiának egyetlen egy ága, a modern technikának egyetlen egy vívmánya, melyet ők legnagyobb készséggel, nem kimélve időt és fáradságot, elméletileg ne ismertetnének, gyakorlatilag be nem mutatnának. Szép önfeláldozás tanároktól, tanítóktól, kik a közös érdekében áldozzák fel pihenésre szánt idejüket csak azért hogy azon társadalomnak használatuk újabbban nyújtott, illetve szerzett tudásukkal és tapasztalataikkal, amely ép a társadalom e hasznos osztályát részesíti még mindig a legmóshóbb bánásmódban. — Itt említtük meg, hogy a tanfolyam hallgatói csütörtökön tanulmányi kiránduláson vettek részt Vihnyén, mely alkalommal megtekintették a jövevő Kachelmann-féle vas-hámort és sörgyárat.

— **Gazdák tanulmányi kirándulása.** Az oroszai cukorgyár igazgatóságának meghívására, a bars megyei gazdasági egyesület f. hó 27-én, vasárnap, tanulmányi kirándulást rendez a cukorgyár zselizi béruradalmának megtekintésére. A modernül felszerelt gazdaság sok tanulságos látvánnyal fog szolgálni az érdeklődőknek. A kiránduláson résztvenni óhajtó földbírtokosok és gazdák 22-ig jelentkezhetnek a titkári hivatalban Léván.

— **A gyerekek és a postatakarékpénztár.** A belügyminiszter rendeletét bocsátott ki, amelyben az állami gyermekmenhelyek vezetőségét arra utasítja, hogy a menhelyen levő gyermekek bérkeresetét és egyéb megtakarított pénzt a postatakarékpénztárban helyezze el. Ha a gyermekek tizenötödik életévük betöltése folytán vagy más okból megszűnnek a menhelyek kötelékébe tartozni, a betétkönyveiket kezeikhez kapják s az abban foglalt összeg fölött föltéve, hogy a menhelyek igazgatósága másképpen nem intézkedik, rendelkezhetnek.

— **Az iskolai tandíjak befizetésének új módja.** A kultusz miniszter a jövő iskolai évtől kezdve új rendszert hoz be az állami iskoláknál a tandíjak befizetésére vonatkozólag. Az új rendszer szerint a tanulók nem az egyik tanárnak fogják fizetni a tandíjat, hanem a szülőket fogják hivatalos uton felszólítani, hogy a tandíjat a rendelkezésekre bocsátott csekkalapon fizessék be az állari —, illetőleg az adó-pénztárhoz.

— **Bíróválasztás.** Garamszőlősn e hó 5-én tartották meg a bíróválasztást, amelyet a választók zavargása miatt elhalasztottak, amit akkor megirtunk. A gazdák jelöltjével szemben Uhnák Pált, a zsellérek jelöltjét választották meg bírónak. A választás Bolemán Vilmos tb. szolgabíró vezetésével a legnagyobb rendben folyt le, amit a négy csendő jelenléte biztosított.

— **Rászakadt a föld.** Barsbaracskán Cziria Péter földműves a községi agyagban ásott, egyszer csak rászakadt a föld s maga alá temette. Cziria nyomban meghalt.

— **Jellegzetes kisvárosi szokás** volt valamikor Léván kitűlni a házak elé, az utcára. Ezek a vasárnap délutáni diskurzusok a fehér *fikelés* névvel együtt meghaltak már. Bazsalikum zöldel bizonyára sirjokon, aminek jószaga levelét morzsolgatták vékonyra aszott kezeikben, amíg éltek, miközben kisebb-nagyobb pletykák szálait szövögették délután ötöttől este nyolcig, vagy még azon túl is. És jóakarattal szölgötték meg azokat a leányzókat, akik kalappal — de korántsem a mai golyafészekhez hasonlóval — fejükön páváztak el arra, holott pedig — horribile dictu — hétköznapokon puttyban hátukon hordták haza az új krumplit, ami a szőlőben termett, az aljban. Mert a napsütötte hegyoldalon akkor még dúsz gerezdek mosolyogtak ki az olajzöld, fényes levelek közül, és a jó isten a megmondhatója, hogy hányadszor mondta el egymásnak a Mednyánszky-féle híres követválasztást, vagy az áruól. Stupiczki kivégzését 48-ban; meg azt tudakolták — átkiáltva a szomszédasszonyhoz, — hogy emlékszik-e még arra, amikor a ré-

szeg muszka tiszték bált adtak a luteránus templomban? Aztán meg panaszkodtak, hogy a bolond rusznyákok a kertekben leették mind az uborkát meg a tököt, holott tejfőlös turós csuszával meg pirostra süttött libafertálylaj traktáltak meg őket, ami azonban sehogysen izlett nekik. Pedig a híres lévai ludfertály akkor sem volt rosszabb eledel mint máma, sőt még jobb volt, mert olcsóbb volt. Az utcán való eme kaszinózás, mondom megszűnt Léván, legfeljebb ha a Hegyalatt kultiválják még, mely városrésznünk legtovább tartja meg a régi Léva jellegzetességeit. A város szívében azonban már nagy elváltozások folynak. A Vigadó körül pezsgő nagyvárosi élet támad, a virágos, pompás terrazon kényelmes székében kellemes nyári esténként a város ur községe élvezi a pihenést, a banda divatos darabokat játszik, amiket a színészek hagytak még itt, a korzón pedig hullámzik a sétálók színes tömege ingyen élvezve a muzsikát. A hold egy kis pozízzel szolgálva, fantasztikus árnyba burkolja a szemben levő Klain-házat, mely egy középkori lovagvárnak tűnik elő, ha eloljajk előtte az ivámpát; egy picurka fantáziával akárhova képzelheti magát az ember, csak éppen Lévára nem. De döcögés, gördülés hallatszik, melynek nyomán erős ammoniák illat kél. Léván vagyunk újból. Is a régi Léva minden jellegzetességét is kiirtjuk innét, ezt az estéli illatot talán soha...?

— **Jóváhagyott alapozabályok.** A lévai i. r. aggmenházat fenntartó egyesület alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Házilipari tanfolyamok.** A vármegyei gazdasági egyesület a folyó év őszén négy hónapra terjedő házilipari tanfolyamokat hozna rendezni több községben. Így Nagykálnán, Garamdamáson és Oszlányban kosárfonó, Garamladoméron pedig fafaragászati tanfolyamot. E tanfolyamnak az a célja, hogy a kisczudák különböző gazdasági eszközök házi készítésében kioktasanak.

— **Újabb klasszifikáció.** A naponként változó időjárás igen késettelti az aratást, azonban a csapadékos idő a kalászosok fejlődésére jó hatással volt. Ha az eszések nagyobb károkat nem okoznak, akkor az eheli, tehát a legujabb klasszifikáció szerint katasztrális holdankint átlagosan buzából 8, árpából 7, rozsából 6, és zabból 4 métermázsra termés várhatunk vármegyénkben. Ez a klasszifikáció az eddig megjelentek közül a legjobb eredménnyel kecsegtet.

— **Vajda Jenő,** az egykori jóhírű Weisz Samu és fia lévai kézműláru-kereskedő cég tagja, utóbb a Magyar Textilipar Részvénytársaság igazgatója Budapesten, a Falk Miksa-utca 8. számú házában ötödik emeletéről szombaton délután leugrott és nyomban meghalt. Irást hagyott hátra, amelyben közli, hogy anyagi zavarok miatt lett öngyilkossá. Vajda Jenő másfél éve vette át a részvénytársaság igazgatását. Az iroda mellett volt fényesen, művészién berendezett magánlakása, ahol feleségével és három gyermekével lakott. A részvénytársaság üzleti először kitűnően mentek, de a gazdasági válság tavaly ezt a céget is kikezdte. Vajda, mikor az üzleti krízis ha-

tásait észlelni kezdte, ideges lett. A kritikusan egész délelőtt az irodájában dolgozott, elintézte a postát s nyugodtan adta ki utasításait az alantas tisztviselőknék. Még tréfálkozott is velük. Déliben egy óra körül egyszerre csak fölugrott, kiszaladt az előszobába és a következő perczben már ledobta magát a folyosó rácsáról. Rögtön a mentőket hívták, akik már csak a beállított halált konstatálhatták. A szomorú hír őszinte sajnálatot keltett Léván s a község mély részvétet érez az elhunytak itteni nagybecsült rokonsága iránt. A haláleset hírére a városfőzán a gyász jelölő kitűzték a fekete lobogót, mert Vajda Jenő Léva városának virilistája volt.

— **Az őszi gyakorlatok.** A napokban jelent meg a honvédelmi miniszter rendelete, amely az idei őszi gyakorlatokról szóló intézkedéseket tartalmazza. A rendelet értelmében a honvéd gyalog, lovas és tüzérszapatok tartalékosait 28 napra terjedő fegyvergyakorlatra hívják be. Ennek kezdete attól függ, hogy az illető csapat-testének őszi gyakorlata mikor végződik. Annyi embert fognak behívni, hogy a gyalogszázadok a béke állomás elhagyása után is legalább 130 fővel birjanak. A lovaszágánál csak azokat hívják be, akik a f. évben még gyakorlatkötelesek. A tüzérségnél pedig csak annyit, hogy a csapat-onat elegendő hajótűzérrel legyen ellátva.

— **Iparosok rokkant- és aggkori nyugdíja.** Állami feladat a dolgozó, produktív munkásságot űző polgárok aggkori és rokkant ellátása. Németbirodalom 1911-ben a rokkant és aggkori biztosítást már berendezte. Természetesen kötelező alapon. Másként nem is lehet. Kezdetnek a munkaadószervezetek felhasználásával az iparosok önkéntes biztosítása lenne az első lépés, az adminisztrációhoz, állami segítséggel és a járulék pótlásához állami hozzájárulással, mert egy intézmény életképességének legnagyobb jele, ha az érdekeltek annak alapítását, szervezését kívánják, abban résztvesznek s működéséért állandó közreműködésükkel, agítációikkal és ellenőrzésükkel kiterjesztik és így fejlesztik az intézményt, amelynek létesítésére van már elég tapasztalat, törvény és eljárás. Külföldön a munkaadók szervezeteinek nyugdíjpénztárai foglalkoznak nyugdíjbiztosítással állami ellenőrzés mellett, miniszteri engedéllyel s a nyugdíjalapot külön kell kezelniök. A kötelező biztosítás kétségtelenül célravezetőbb, a biztosítottak és a nyugdíjpénztárak szempontjából egyformán. A korhatár 16 év lenne, a jövedelem külföldön 3700-5000 frank között a 4000 korona maximumban lenne megállapítható. Rokkantsági nyugdíjra jogosult lenne minden magyar iparos, aki bizonyítja, hogy Magyarországon legalább 1500 napon át biztosítási kötelezettséggel járó munkát végzett, aggkori nyugdíjra pedig minden 60 éves iparos, biztosított, jogosult lenne, ha bizonyítja, hogy Magyarországon foglalkozásértileg legalább 3000 napon át biztosítási kötelezettséggel járó munkát végzett. Külföldinek mind két esetben 6000 napi foglalkozást kell igazolni. A biztosított, ha nem is állandóan munkaképtelen, de 26 hetet meghaladó idő után, ez időre is igényelheti a járadékot, mely a 26-ik héttől folyósítható.

Azok a napok, melyeken a biztosított beteg volt, vagy 20°/o-ot meghaladó munkaképtelensége folytán rokkantság, vagy aggkori járadékot élvezett, betudandók a biztosítási időbe. Az alapnyugdíj az évi 1000 korona jövedelemnek s 300 munkanapnak megfelelően évi 360 korona (nők részére 180 korona) E munkaidőn felül minden további betöltött 6 munkanappal a rokkant és aggkori nyugdíj emelkedne 30 és 20 fillérral. A biztosítás költségeihez az állam a tényleg kifizetett alapnyugdíjak felével járulna, a többi az iparosok járulékáiból lenne fedezendő. Az első 5 évben a jövedelem bevaltott vagy becsült jövedelem 1—2°/o-a lenne fizetendő, azontúl fél százalékkal emelkedne évenként egész 3°/o-ig. A befolyt összegeket az állami letéti pénztár kezelné, ahol minden pénztárnak számlát nyitnának s ott a nyugdíjbélyegekből befolyt összegeket s az állami hozzájárulást javukra írják.

— Védkezés tolokodó és önkénytelen utasok ellen. Egy francia szaklap azt ajánlja, hogy az utcán felügyelet nélkül álló automobilnál a villamos áramot használjuk fel, hogy azt a gyerekek, vagy más hivallanak meg ne érinthessék. Egy gyújtótekercs felhasználásával (gumminbronz által való izolálással) a kocsi oly villamos árammal lenne ellátva, hogy az a kocsi bármely részének érintésénél erős villamos lökést adna. Ennek kellemetlen hatása eljésztene a tolokodót. A dolog nem új s már éveket ezelőtt próbálták vele, hogy gyerekek és kerékpárosok felkapaszkodását megelőljék. Ha észrevették, hogy hátul egy önkénytelen utas alkalmatlanokodik, a kérdéses alkatrészekre villamos áramot docsátottak, minek következtében az illető ijedten hagyta el helyét. Mindenesetre figyelembe kell venni, hogy szívbjajos embereknél a villamos áram útése mily hatással lenne s esetleges balesetnél nem lenne-e a kocsi tulajdonos büntetőjogilag felelősségre vonható.

— Európa népessége a legutóbbi népszámlálás adatai szerint 439 millió. Kerek milliókban számítva az egyes országok népességét Ausztria-Magyarország 51 millió lélekkel a harmadik helyen van. Előtünk van Oroszország 117 és Németország 64 millió lélekkel. — Európának hét olyan városa van, mely egy milliónál több lakost számlál. E nagy városok sorrendben ekkép következnek: London 7,253,000, Berlin 3,430,000, Páris 2,847,000, Bécs 2,031,000, Moszkva 1,460,000, Pétervár 1,445,000, Konstantinápoly 1,106,000 lélekkel. A területi nagyság azonban éppen nincs mind ennél a világvárosnál egyenes arányban a lakosságuk nagyságával. Európának ugyanis több, lakosságra ezeknél sokkal kisebb olyan városa van, amelyeknek területe sokkal nagyobb a fent említett milliós metropolisok egyik-másikánál. Hogy csak Budapestről szóljunk, a mi székesfővárosunk, noha még is népessége messze jár az egy milliótól is, területre nézve hasonlíthatatlanul nagyobb a franciák ragyogó fővárosánál is.

— A csecsemő elválasztása gyakran igen sok nehézséggel jár és éppen az anyának csak ajánlható, hogy kis gyermekének az elválasztás kezdetén szőpötyvegben naponta egyszer csakis éjjel felforraltva egy kis Nestlé-lisztet nyújtson. Lassanként aztán két, három sőt több íly étkezést is adhat, mire az elválasztás minden nehézség nélkül megtörténik, a gyermek szépen fejlődik és gyönyörűen gyarapszik. Próbabozsokat díjazlanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 89.

— Anyakönyvi bejegyzések. *Születések:* Preisich Győző Pick Margit utónevét nem kapott fiú; Kazár János Vrtlik Róza Rózália; Majtán Károly Tóth Eszter Margit. *Halálosok:* Hribik Elemér 2 hó bélhurut, Szilyási Károlyné Köhn Mária 53 éves béléifuróadás, Lóderer Mária 22 éves tüdőgümőkór, Belházy Irma 2 hó bélhurut, Preisich 2 óra koraszületés, Boldis Rózália 15 hó vörheny, Kazár Mihály 51 éves tüdőgyulladás, Bándy János 13 éves agyhártyagyulladás.

Kereskedelmit
végzett kisasszony, azonnali belépésre kerestetik helyben, ajánlat: kereskedelmi Léva, posta restante.

A cigaretták csak
akkor jó,
ha a papír

RATIO

494/1913 végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-értelmében ezennel közli, hogy az ar. m. r. kir. törvényszéknek 1913 évi 2607 polg. számú végzése következtében Dr. Rohonyi Gyula ügyvéd által képviselt Beck, Keller stb. cég javára 400 K — f. s. jár. erejéig 1913. évi június hó 20-án foganatosított biztosítási végrehajtás után le és felülfoglal: és 1090 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok és egy zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósig 1913. évi V. 292/1 számú végzése folytán 400 K — f. tőkekövetelés, ennek 1913. évi május hó 15. napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen felmerült és bíróság már megállapított költségek erejéig Léván leendő megtartására 1913. évi július hó 21-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kifizetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltak és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Léván, 1913. évi július 6 napján.

Karácsonyi Pál.
kir. bír. végrehajtó.

HÁZI GOMBA ELLEN

**egyetlen pusztítószer a
SERPULIT**

MEGÖLI a házigombát és megvéd ellene.

Hatása biztos. Kérjen prospektust. Ára olcsó.

Gyártja és eladja

**SERPULIT K-T. Budapest, VII. ker.
Anker-köz 3. l. em.**

Főraktár Léván:

Szauer I. és fiai uraknál.

Váladí védjegy.

ŐSZI TRÁGYÁZÁS!

THOMASSALAK

A legjobb és legolcsóbb foszfor-savas trágya!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Csak akkor valódi, ha ilyen székben van és eredeti olomsár van rajta.

Minden szék tartalomjegyzékkel van ellátva!

KALMÁR VILMOS

a Thomasphosphatfabriken Berlin, vezérképriséje
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 49.

Különcsen a jelenlegi RESSKIVÜLI OLCSÓ
ARAKKA figyelemetjűk a vásárlókat.

D ü h ö n g a sertésvész

keresztül-kasul az országban, pusztítja a megfogyott sertésállományt. A közönség panaszkodik, mert kevés a disznóhus és drága. De még rosszabb is lesz a helyzet, ha a gazdák nem gondoskodnak idejekorán az ólak fertőtlenítéséről, mert csakis alapos fertőtlenítéssel lehet a vérs további terjedését megakadályozni.

Az ólak fertőtlenítése a leegyszerűbb dolog és olcsón keresztülvihető.

3 kiló nyers lysoformot oldjunk fel 100 liter lágy vízben és ezzel mossuk le az ólak összes felszereléseit és öblítsük ki a vályukat.

A nyers lysoform az összes létező fertőtlenítő szerek között a legmegbízhatóbb, tudományosan ki van próbálva, igen kiadós, olcsó, nem mérgező és ezért bárkinek bántan kezébe adható. Igen fontos, hogy nincs szaga és így h-szálátban kellemesebb, mint a förtelmes szagu, betegségre emlékeztető carbol, vagy creolin.

A sertések nemcsak jól tűrik a nyers lysoformmal való fertőtlenítést, hanem határozottan kedvelik, úgy hogy számos sertéshizláló naponta a moslékhoz adagol 1% nyers lysoform-oldatot és ilyen módon kitűnő eredményeket érnek el, mert a belek fertőtlenítése által a sertések nem kapják meg a betegséget. Erről szóló bizonyítványt készséggel küldünk be az érdeklődőknek.

Necsak a fertőzött, hanem az egészséges ólakat is fertőtlenítsük, mert csakis így óvhatók meg ezek a vérs behurcolásától.

Aki egyszer kísérletet tett a nyers lysoformmal, az állandóan fogja használni. Ma már az egész világon el van terjedve.

A nyers lysoform árai: 2 $\frac{1}{2}$ kgr.-os kanna 6 korona. 4 $\frac{1}{2}$ kgr.-os kanna 10 kor., 10 kgr.-os kanna 20 korona, 25 kgr.-os kanna 47 korona, ingyen csomagolással, Budapesten szállítva.

Dr. Keleti és Murány
vegyészeti gyára Ujpesten.

UJ VENDÉGLŐ LÉVÁN.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a Kossuth Lajos-téren levő Kálvin bérházban elegánsan berendezett

ÉTTERMET ÉS VENDÉGLŐT nyitottam.

Úgy a konyhára mint az italok jóságára Abonoma házon kívül is elfogadtatik. nagy gondot fogok fordítani.

Bizom abban, hogy így a t. közönség igényei — úgy ár, mint minőség tekintetében nálam teljes kielégítést fognak találni.

Szíves látogatást kér

kiváló tisztelettel

Jeszenszky István

vendéglős.

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMA

Utolérhetően hatású tüdő- és mellbetegségeknek, anyhíti a katarus, megszűnteti a fájdalmat okozó köhögést. Torokgyuladást, rekedtséget és gégebajokat megszüntet, valamint láz, különösen jó hatású gyomorgöcs polika ellen. Gyógyhatású aranyér és altesti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kitűnően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűz-nél, valamint az összes száj- és fogbetegségek, bülfogés ellen, megszűnteti a száj vagy mogyortól eredő bűzt. Jó hatású pántlibagilisztánál. Meggyógyult minden sebet, sebhelyt, orbáncot, láztól eredő hólyagot, kelést, szemölcsöt, égési sebeket, megfagyott testrészeket, várt és kiütést. Fülbántalmak ellen kitűnő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál kéznél legyen Irjunk: Thery A. Órangyal-gyógytárának Pregrada, Rohitsh mellett.

12 kis/vagy 6 dupla vagy egy nagy specialívég 5.60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedmény!

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz s megszüntet vérmérgezést, fájdalmas oderációtat leggyakrabban főleslegessé tesz. Használatos gyerekgyásznoknál fájó emlők, tejmegindítás, rekedés, emlökemenyedés ellen. Orbánc, föltört lábak, sebek, da-gadt végtagok, csontszu, fekélyek, ütés, szurás, lövés, vágás vagy zu-zodás által okozott sebeknél kitűnő gyógyhatású szer. Idegen testek eltá-voítására mint: üveg, szálka, por, serét, tüske stb. kinövesek, karbunkulus, képződmények, valamint rák ellen, fereg, rothadás, körömgnyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknek előforduló fülfekevésnél, vérkeleséknél fülfolysátnál, valamint kipállás esetén csecsemőknek stb. stb. kitűnő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapesten kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszer-tárában. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kochmeister Utódi, Radanovits Testv. drogurálkbn Budapesten kapható. Ahol nincs lerakat rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Órangyal gyógyszer-tárából, Pregrada, Rohitsh mellett.

Besztercebányai Fiuinternátus

B e s z t e r c z e b á n y a .

Nevelő intézet bentlakó és bejáró felsőkereskedelmi, pol-gári, gimnáziumi és fémipariskolai tanulók számára.

Állandó tanári és orvosi felügyelet.
Gondos nevelés. Kitűnő ellátás.

Prospektust kívánatra az internátus igazgatósága Besztercebányán vagy Lázár Emil Léva, ingyen és bérmentve küld.

Lang és Kun központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozó helye. Telefon 74.

Steiner Sándor

órák és ékszerész.

Lé an, Városi szálloda épületében.

**Dús arany és ékszer
raktár.**Mindennemű arany és ezüst éksze-
rekben, valamint arany, ezüst és nic-
kel órákban.**Nagy raktár Omega óra
különlegességekben.**Ajánlom valódi ezüst és
china ezüst dísz tárgyai-
mat, ugyszintén ezüst
evőeszközeimet.**Szép választék
inga órákban.****Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
színszappant**Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
lés.**Tisztaságért szavatosság!**Szives tudomására adom a t.
közönségnek, hogy szövet
raktáromban nagy választék áll ren-
delkezésre nyári és őszi leg-
finomabb honi és angol divat
szövetekből**Kedvező feltételek
és jutányos árak**mellet rendelést eszközölök. Kérem te-
hát ezen kedvező alkalmat felhasználni
és ruha szükségletét ilyen előnyösen
nálam beszerezni.Kiváló tisztelettel
Borcsányi Gyula
férfiszabó.
a nagytársda mellett.**Modern
butorok.****KÁLMÁN FERENCZ**

műbutor asztalos

Zsarnóca, Bars megye. Raktáron tart saját készítményű legújabb stílyű
szobabutorokat, háló, ebédlő és konyha berende-
zéseket, diványokat, valamint az összes elképzel-
hető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová ház-
hoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kivánatra

rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart.

NESTLÉ FÉLE
régbevált GYERMEKLIJSZT
a legjobb és legolcsóbb
DOBOZ K. 1.80 MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN ÉS DROGERIÁBAN
Próbadozást ingyen küld: HENRI NESTLÉ, Wien, I. Döbnerstr. 89.

**Paradicsom-
befőzéshez**

alkalmas erős patacok

4 fillérjével kaphatók
a lévai nagy fogadóban.Levélpapírt Schulcznál
vegyünk.**Megérkeztek nyári újdonságok****LINK BERNÁT**ujjonnan megnyílt úri és női divat üzletében
Kálvin Palota (Kosúth Lajos tér)**Női blousok és** kész felső aljak, gyermek
mosó és Glott kötények nagy választékban, női
kötött harisnyák 48 fillértől kezdve, gyermek
patent harisnyák 36 fillértől kezdve, legújabb Mak-
rame Costüm gallérok, valamint csipkekelmék és
betétek. Összes szabónő kellékek kaphatók.nagy
választék**Nap és eső ernyőben.**

Kész pongyolák K. 6.50 fill. feljebb.

Fagylalt, cukorkák,
és dessert sütemények, torták elsőrendűek,
Parfait készítményeim a legjobbak. **Bartos Henrik** cukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 2

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivitelére nagy súly lesz fektetve. Napontaszeküldés a vidékre is.

**Ujonnán berendezett
ruhatelep.**

Nagyválaszték

férfi, gyermekruha és férfifelöltők-
ben, ugyszintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA, (Kazinczy utca 3.)

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemű közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál-
és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyáranak
képviselését az itteni piacon új üzlethelyiségemben
Fischer Natál házában Grotte céggel szemben,
folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyel-
mébe ajánlom, további szives számos megbízását ké-
rem, melynek legpontosabb eszközlését sürögösen
foganatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.

Gyűrűnk Schulczhoz
levélpapírt vásárolni.

Interurban telefon szám 12.

Jég kapható reggel
6 és 7 óra között

BRAUN JOZSEF és fiánál
(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Házassulandók figyelmebe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szállít-
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosmá.

Léván, Béli-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Ujdonság!

gázvilágítás csővezeték nélkül
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasz-
tás, óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

**Schäffer
Arminnál**

Mangorló u. 8 Léván

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffner és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Alfa Separator

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitő munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető; Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnócán.

HOLZMANN BODOG

Telefon 25.

divatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legújabb tavaszi idény újdonságok,

Női felöltők, Costümek, Pongyolák és Blúzok

Buha és costum szövetek hozzávaló diszekkel.

Női fehérneműk és egész mennyasszonyi kelengyék.

Legújabb férfi divatcikkek.